

La Fundació Pilar Juncosa i Joan Miró s'inaugurarà a final d'any

Els racons íntims d'un pintor

Joan Miró, abans de morir, va decidir que els seus estudis de Son Boter i Sert formassin part d'una futura fundació –que serà inaugurada al mes de desembre– per a la difusió de la cultura viva que es genera a l'illa.

La fundació Pilar i Joan Miró s'institueix a Mallorca l'any 1981, any en què el pintor i la seva esposa decideixen donar els quatre tallers on l'artista havia desenvolupat les seves darreres obres, que inclouen un període de més de 20 anys (des de 1956, any en què s'hi instal·la Miró, fins el 1983, any de la seva mort). De totes maneres, segons comenta el director de la Fundació, Pablo Rico, la idea de muntar la institució va sorgir l'any 1979 –dos anys abans de la creació–, quan el matrimoni va decidir que volia mostrar el lloc més íntim de creació del pintor.

A pesar de fer tant de temps que s'ha gestat la idea de la fundació, el fet és que encara no s'ha inaugurat. Pablo Rico explica que la inauguració s'intenta retardar fins a final d'any, ja que el 93 se celebra el centenari del naixement de Miró. Per tal motiu, s'ha creat una comissió del centenari del naixement, presidida per Jordi Pujol, que té previst d'organitzar diverses activitats, la més destacada de les quals serà una magna

exposició sobre l'obra del pintor, amb la col·laboració conjunta de la Fundació Miró i el Museu d'Art Modern de Nova York.

Segons un dels articles dels estatuts de la Pilar i Joan Miró de Mallorca, “la fundació tindrà per objecte el foment de la difusió del coneixement artístic, en íntima i constant col·laboració amb tots els sectors ciutadans, superant els esquemes museístics habituals amb l'estètica de l'art contemporani”. Article que corrobora Pablo Rico: “Les activitats que s'hi duren a terme s'identificaran amb l'esperit de Miró. Vol ser un centre viu, de creació i difusió, en aquesta doble accepció. És a dir, un centre viu de creació, estarà obert als joves, serà un lloc de trobada, perquè hi puguin fer coses”.

Entesa així, la Fundació també es dedicarà a la difusió de l'artista, “perquè el públic també s'hi pugui acostar a conèixer-ne l'obra i tot aquest univers i aquestes manifestacions tan àmplies de la creació que tant atreïen el pintor, com són la literatura,

la poesia, la música, les artesanies, etcètera”. Pablo Rico també assegura que “tot això tindrà acollida a la fundació i, per tant, se seguirà una política de difusió i d'acostament al públic i de fer-lo partícip de totes aquestes activitats”. Per tant, la Fundació Pilar i Joan Miró pretén ser un centre viu que, deixant de banda el tòpic, vol que s'hi realitzin activitats que vagin més enllà de les visites organitzades.

DIFERENTS ESPAIS

Quatre edificis són els que conformen tot el que és –serà, ben aviat– la Fundació Pilar i Joan Miró. Com un petit poblet, distribuïts per la vessant d'una muntanyola, es troben els tallers del pintor, vora la seva casa de Son Abrines, on actualment resideix la seva esposa, Pilar Juncosa.

Voltant aquests tallers s'han construït tota una sèrie de jardins que decoren l'espai. Els jardins conserven la mediterraneïtat de l'entorn, ja que les principals plantes que el

formen són garrofers i amatllers, ben definits per uns marges alts fets de murs de pedra seca.

El principal edifici que marca els tallers és l'estudi Sert, que va ser encarregat pel pintor a l'arquitecte Josep Lluís Sert –llavors director de l'Escola Postgraduada de Disseny de Harvard–, amic de Miró des de feia molts anys i defensor d'uns principis arquitectònics i artístics de gran modernitat per la seva època i en els quals Miró també creia.

El taller és un centre d'experiments arquitectònics i és considerat com a punt de partença de la posterior creació arquitectònica de Josep Lluís Sert. L'edifici es pot descriure com un local de planta rectangular i d'alçada equivalent a dos pisos, afegit per un extrem a un cos també rectangular, més petit, disposat en angle recte respecte al volum principal i que conté l'accés, des d'un nivell més alt, de manera que entre els

col·loquis, i servirà de lloc de reunió d'artistes i intel·lectuals.

Un tercer espai de la Fundació és el taller de gravat, edifici de dues plantes, que era una antiga cotxera, reformada i adaptada com a taller d'estampació amb la seva premsa específica i altres instal·lacions.

El taller de gravat servirà per fer-hi cursets de gravats i tècniques d'estampació, i s'utilitzarà per a la creació, cedit a artistes contemporanis.

Tal com assegura Rico, pel que fa a les activitats escolars, "hi haurà un programa didàctic específicament dissenyat per a aquest centre, que no solament tractarà de dur els nins d'excursió, sinó que també els permetrà accedir a tallers de treball perquè facin coses que els sensibilitzin a partir de l'obra mironiana". La casa de l'amo servirà per rebre personalitats del món de l'art i de la cultura.

Així mateix també serà una casa de beca-

Pablo Rico, director de la Fundació Pilar i Joan Miró a Palma.

JOAN CELIA

dos nivells formen un volum de planta en forma d'ela.

Els serveis que oferirà aquest edifici seran visites concertades i acompanyades de guia. El taller de Son Boter és un altre edifici on Miró també dedicava hores a la creació. Datat al segle XVII, aquesta típica possessió mallorquina va ser el primer edifici que va ocupar el pintor en ser a Mallorca. La casa es compon de sostre, planta noble i planta baixa. L'interior conté els quasi inèdits *graffittis* realitzats a carbonet sobre les parets emblanquinades. Segons Pablo Rico, es tracta d'un dels tresors de la Fundació Pilar i Joan Miró de Mallorca. "Aquests *graffittis*, igual que moltes cartes inèdites del pintor, s'aniran publicant a poc a poc, com a tasca d'investigació, assegura el director del centre. Pel que fa als serveis previstos dins Son Boter, s'hi faran visites acompanyades de guia, i també seminaris i

ris i un lloc de reunió per a músics, poetes, pintors i artesans. Per acabar, l'edifici Moneo –el més nou de tots– té tres plantes, que acollirà, entre altres coses, una biblioteca, oficines, un auditori, una tenda, una aula didàctica, una sala d'exposicions permanents i diferents magatzems.

L'edifici Moneo va ser encarregat expressament per inaugurar la fundació Pilar i Joan Miró. El programa de la Fundació es manifesta en la imatge de l'edifici, especialment dissenyat per a contenir la col·lecció de pintures.

Encara que només sigui en forma de llista, és interessant saber de què consta la col·lecció que té la fundació: 134 pintures, 762 dibuixos, 248 obres gràfiques, 300 obres d'altres artistes, 23 escultures, dos murals de ceràmica i dos col·lages, a més dels *graffittis* de Son Boter.

Xim Fuster